

Gratia

Gratia nisi gratis est, non est gratia
«Om nåden inte är gratis, är det ingen nåd»
Augustinus

Kyrkoblاد – Evangelisk–lutherska bekännelsekyrkan
Kirkeblad – Den Evangelisk lutherske bekjennelseskirke

Nr 1 - 2017 årgang 21

Portrett av Martin Luther i 1526 malt av Lucas Cranach den eldre

GRATIA

ELBK är en kyrka med församlingar i Sverige och Norge. För oss är Bibeln Guds eget ord. ELBK är en evangelisk luthersk kyrka för att Bibeln är källan till tro, lära och bekännelse. ELBK har de lutherska bekännelseskrifterna som en god och nyttig sammanfattning av vad Bibeln lär.

<https://elbk-org.danaweb1.com>
post@elbk.org

Redaksjonssekretær:

Gunnar Hjorthaug.
gunnar.hjorthaug@icloud.com

Kirkestyret:

Asbjørn Hjorthaug, formann/ordf.
Åke Malander.v.form.
Jan-Erik Andersson, kasserer/kassör
Nils Svensson.
Kjell Rydh.v.sekr.
Kirkestyrets adr: Rugdeveien 3
N-1823 Knapstad.
Mob.tlf +4799218203

Kyrkans sv. bankgironr 5633-5136
Kirkens no.bankkontonr. 1135.10.53102

Menigheter/Församlingar:

S:t Matteus ev luth förs., Uppsala
S:t Johannes ev luth förs., Yxenhult
S:t Andreas ev.luth förs., Skellefteå
Kh Åke Malander,
ake.malander@telia.com

Den lutherske menighet, Knapstad
Mprest Asbjørn Hjorthaug
asbj.hjorthaug@gmail.com

Krusifikset i den lutherske kirke

Ära vare dig, Kriste,
som för oss led nöd,
då du hängde på korset,
led den bittra död,
härskar nu med din Fader
i all evighet.
Hjälp oss arma syndare
till din salighet.
Herre förbarma dig.
Kriste förbarma dig.
Herre förbarma dig.(LPs 872)

Jag hälsar dig på korsets stam,
o du högtlovade Guds Lamm.
med ett andäktigt hjärta.
Här hänger du i bitter nöd
och lydig är intill din död
i utsäglich smärta.
Dock ser min tro, att hos dig bor
Guds majestät och ära stor,
fördolt i din lekamen,
och att du ensam värdig är
att kallas Kung och Herre här
och uti himlen. Amen. (LPs 734)

Martin Luther hadde alltid et krusifiks på sitt skrivebord. Han sa: "Jeg forkaster ikke bilder av den korsfestede Kristus. Vi har i Det Gamle testamentet et bilde av Kristus i den kobberormen som Moses hengte opp i ørkenen, 4 Mos, 21. Her kan vi høre det evangelium at for alle som var blitt stukket av de giftige ormene de skulle bli friske og helbredet gjennom å se opp på denne kobberormen. Det skulle vi også gjøre for å bli friske og helbredet i vår sjel, vi skulle se på den korsfestede Kristus på krusifikset og tro på Ham."

Den reformerte teologen Karl Barth sa en gang til en prest som hadde et krusifiks på sitt skrivebord: "Ta bort avguden og sett tobakspungen din dit isteden!" For oss lutheranere er imidlertid krusifikset med den Korsfestedes bilde på noe svært dyrebart. Det er et symbol på vår gjenløsning, at Kristus har betalt for vår syndeskyld på Golgata kors. Derfor stiller vi et krusifiks på alteret i våre kirker. Selv i våre hjem har vi gjerne et krusifiks...

(Luthersk Sändebrev nr 7, 1994)

Kristen i den gudsfrånvända världen

På senare år har vi blivit alltmer påminda om att vi lever i en orolig, instabil och otrygg värld. Människorna upplever det som att man fått sin världsbild omkullkastad: Vad är det som sker i vår värld, vad kommer att hända?

Man tycker sig se orosmolnen hopa sig. Gamla trygga demokratier ser ut att vackla inför förföriska locktoner, och de nya demokratierna i Östeuropa tycks vara på väg tillbaka in under diktaturens ok. För att inte tala om hur världen bävar inför osäkerheten om hur herrarna Putin och Trump kommer att agera. Oräkneliga skaror av människor på flykt undan krig, terror och hopplöshet, klimathot, global terrorism! Ja, inför våra ögon träder en bild fram av Jesu ord om hur ångest och rådlöshet ska gripa folken "vid havets och bränningarnas dån".

Vi kan se hur inte bara mannen på gatan utan även folkens ledare verkar vara rådvilla och sakna full kontroll över händelseutvecklingen. Hur ska det då inte vara för oss vanliga, små människor? Vad ska vi tänka om allt det fasansfulla som vi varje dag blir påminda om? Är allt skeende bara ett utslag av en blind slump, eller finns det rent av en ond makt som ytterst står bakom alltsammans? Frågan tål att ställas om vi blickar tillbaka på det 1900-tal som vi har lämnat bakom oss. När det började menade man allmänt att det skulle bli framåtskridandets och fredens nya tid - aldrig mera krig - men det blev det blodigaste århundradet i mänsklighetens historia. Aldrig har väl människorna varit så framgångsrika i att förgöra varandra som i vår egen tid. Varifrån kommer all ondska, och varifrån får den sin förmåga?

Hela tillvaron kan verka skrämmande och obegriplig. Kan det finnas något hopp och någon fast punkt mitt i det kaos vi ser omkring oss? Mänskliga ideologier och filosofier har inget trovärdigt svar och inte heller någon tröst att ge. Så lever många "utan hopp och utan Gud i världen", som det heter. För en kristen, som har sin bibel, och kan låta den kasta ljus över tillvaron ter sig saken lite annorlunda. Bibeln talar om "den nuvarande onda tidsåldern", och därmed torde det väl stå klart för oss kristna att vi kommer att få leva under de förhållandena under vår tid här på jorden.

I djupare mening kommer världen att förbli sig lik, ty, som det står skrivet, "hela världen är i den ondes våld", det vill säga det finns en ond makt som har inflytande över människan och utövar sitt inflytande, inte bara bland "de andra", utan mitt ibland oss själva. Men när Bibeln uttrycker sig så slutar den dock inte i någon mörk och pessimistisk livssyn. Gud är den Allsmåttige, Skaparen och Uppehållaren av hela universum. Så långt är det i och för sig inte en specifikt kristen tanke. Men Bibeln lär sedan det orimliga, att denne Gud, av kärlek till oss människor, själv blivit människa av vårt kött och blod och träder oss till mötes i Jesus Kristus, som ett nyfött lindebarn, som Herrens lidande tjänare, som den korsfäste och uppståndne Frälsaren, Segraren över synd, djävul och död. Den ondes makt är på ett avgörande sätt bruten genom Jesu liv, död och uppståndelse.

Jesus träder så fram inför sina lärjungar och deklarerar: "Jag har fått all makt i himmelen och på jorden." Den som har satt sin tro och sitt hopp till honom är därmed inte utlämnad till ett liv i oro och fruktan under ett opersonligt öde. Jesus säger också: "I världen får ni lida, men var vid gott mod. Jag har övervunnit världen." "Låt inte era hjärtan oroas och var inte modlösa." Det hoppet får vi ha, i en hopplös värld, att hela vårt liv, i medgång som i motgång, står under gudomligt beskydd och ledning. Detta hopp, det kristna hoppet, hör oskiljaktigt samman med tron och är således inte en osäker mänsklig förhoppning, en from önskan. Nej, den som har satt sitt hopp till Jesus Kristus ska inte komma på skam. Hans ord och löfte håller att leva på, och de håller att dö på: "Så finns nu ingen fördömelse för dem som är i Kristus Jesus." Detta löfte gäller alla. Tro på Herren Jesus Kristus så får du del av en himmelsk frid, mitt i världens oro och strid. "Vi vet att för dem som älskar Gud samverkar allt till det bästa." Den kristne har ju sitt medborgarskap i ett rike som inte är av denna världen, men som består när denna världens riken och deras härskare förgår.

Åke Malander

En ny och levande väg

”Bröder, i kraft av Jesu blod kan vi därför frimodigt gå in i det allra heligaste på den nya och levande väg som Han öppnat för oss genom förhänget, det vill säga sin kropp. Vi har en stor överstepräst över Guds hus” (Hebr. 10:19–21).

Hebreerbrevets författare, vars identitet är okänd för oss – man skulle kunna tillämpa Hebr. 7:3 på honom, att ”han står där utan far, utan mor och utan släktingar” – skriver att genom Jesu Kristi offerdöd (Hebr. 10:10–14) har vi fått en ny och levande väg öppnad för oss till ”det allra heligaste”. Det allra heligaste är Guds himmelska boningar, där vi får leva i omedelbar gemenskap med Honom, ha direkt åtgång till Hans fadershjärta, som klappar av kärlek. Redan här på jorden är denna gemenskap någonting vi åtnjuter genom tron, men i det nästkommande livet kommer vi att uppleva det fullt ut.

Att inte alla människor lever i gemenskap med Gud har med synden att göra. Före syndens inträde i världen levde Adam och Eva i Guds omedelbara närhet. De bodde i paradiset där de var fullständigt ett med Guds vilja. Lyckliga umgicks de med sin Skapare och med varandra – tills ormen fick dem på fall (1 Mos. 3:1–13). De blev utdrivna ur lustgården och som vakter att bevaka vägen tillbaka till paradiset satte Herren Gud keruberna och det flammande svärdets lågor (1 Mos. 3:24).

Vägen till Gud och den kärleksfulla gemenskapen med Honom hade alltså stängts p.g.a. synden. En särskild anordning inne i templet i Jerusalem visade detta på ett påtagligt sätt. Innanför förgårdarna tronade Gud längst inne i templet, i rummet som kallades det allra heligaste. Detta rum var kubformat, tjugo alnar (ca tio meter) långt, brett och högt (1 Kung. 6:20). Den himmelska staden, Guds boning, beskrivs också som en kub; tolv tusen stadier (ca tvåhundra trettio mil) lång och bred och hög (Upp. 21:16). Det innersta rummet i templet var alltså en avbildning av Guds himmelska boning. Där inne stod förbundsarken och vid dess lock, nådastolen, närvarade Gud på ett

alldeles särskilt sätt (2 Mos. 25:22). Men detta det allra heligaste rummet var avskilt genom ett *förhänge*, ett tjockt draperi (2 Mos 26ff). En intressant detalj är att keruber var avbildade på förhänget (2 Mos. 26:31), vilket markerade att vägen in till det allra heligaste, till gemenskapen med Gud, var stängd. Endast översteprästen fick gå in i det allra heligaste en gång om året. Det skedde på den stora försoningsdagen, *yom kippur*, då han bestänkte nådastolen med blodet av en bock (3 Mos. 16:15–16). *Yom kippur* betyder ordagrant ”övertäckardagen”, d.v.s. den dag då förbundsarken övertäcktes med en offerbocks blod. Alla Israels synder under det gångna året förläts på den stora försoningsdagen. Tack vare att förbundsarken med dess budtavlor, som anklagade Israels folk p.g.a. dess synd, övertäcktes med blod kunde Israel fortsätta att vara Guds folk. Överträdelserna av lagen ”syntes” inte från himlen när blodet övertäckte alltsammans.

Med denna bakgrund ska vi nu närmare studera vad Hebreerbrevets författare kan mena med en ”ny och levande väg”.

Vägen är ny därför att det är Jesu blod som utgjutits

I 1 Joh. 1:7 står det att ”Jesu, Hans Sons, blod rensar oss från all synd”. Men blod var, som vi sett ovan, inte något nytt medel till att sona synder. Sedan Mose på Guds befallning instiftat de gammaltestamentliga offerlagarna hade prästerna, den ene efter den andre, generation efter generation (jfr Hebr. 7:23), burit fram blodiga offer. Faktiskt hade ända sedan tidernas begynnelse, då den rättfärdige Abel offrade av sin hjord – ett offer som var välbehagligt inför Herren (1 Mos. 4:4) – synd sonats genom att ett djur fick ge sitt liv i syndarens ställe, för att syndaren skulle vinna förlåtelse.

Gud hade genom Mose ceremoniell knutit löften om förlåtelse och försoning till de olika slagen av djuroffer (Se särskilt 3 Mos. 1–7). Egentligen hade dessa offer ingen försonande kraft i sig själva (Hebr. 10:4), utan de endast förmedlade i förväg den förlåtelse som det kommande offret av Guds Son på Golgata skulle utverka.

Även om Gud genom sitt Ord knutit löften till de gammaltestamentliga offren kanske någon ändå började tvivla på kraften i djurens blod. Hur kunde dödandet av ett djur göra att ens egna synder utplånades? Men nu, i tidens fullbordan (jfr Gal. 4:4–5), är det inte något djurs blod som utgjutits till försoning för våra synder, utan *Jesu*, Guds Sons, eget blod! ”Genom det större och fullkomligare tabernaklet, som inte är gjort av människohand och alltså inte tillhör den här skapelsen, gick Han in i det allra heligaste en gång för alla, inte med bockars och kalvars blod utan med sitt eget blod, och vann en evig återlösning” (Hebr. 9:11–12). Vår ställföreträdare, en Människoson, har tagit mänsklighetens samlade syndaskuld på sig och dött i vårt ställe. Samtidigt är denne vår ställföreträdare Gud, och därför har Hans offer oändlig köpkraft. Gud har köpt sin församling ”med sitt eget blod” (Apg. 20:28). Därför är vägen som öppnats för oss ny. Den verkliga lösepenningen, som endast förebildats av de otaliga, upprepade offren under gamla förbundet, hade nu betalats. Med ny och full styrka hade vägen till Gud, den som stängts genom vår synd, röjts genom betalningen med Guds Sons blod. Nu kan ingen längre tvivla på att offret har kraft att utplåna synden. Ingenting större eller mer värdefullt kan tänkas än Guds eget blod.

Här måste ett påpekande göras om det märkliga och ovanliga ord som används för att beteckna adjektivet ”ny”, som används om ”vägen” i Hebr. 10:20. Författaren till Hebreerbrevet hade två vanligare ord att använda (*kainos*, *neos*) för att beskriva den ”nya” och levande vägen, men i stället använder han det mycket ovanliga ordet *prospatos*. Ordet förekommer inte på något annat ställe i Nya testamentet. Det är ett ord som går tillbaka ända till Homeros, som använde det då han i *Illiaden* (700-talet f. Kr.) beskrev hjälten Hektors nyligen dödade kropp som *prospatos*. Ordet betydde ursprungligen ”alldeles nyss död”. Senare kunde det användas i betydelsen ”färsk, nylig”. Det betecknar således något alldeles nytt, det allra senaste, något som alldeles nyss färdigställts.

Vi kanske råkar i tvivelsmål om huruvida Jesu offer fortfarande äger giltighet. Det var ju trots allt snart två tusen år sedan det ägde rum. Hur annorlunda det vore om Guds Son hade dött för oss idag, t.ex. i gryningen, om det bara var några timmar sedan Han gav upp

andan och utropade: ”Det är fullbordat” (Joh. 19:30). Tänk om Hans kropp fortfarande hängde på korset, som ”ett väldoftande offer åt Gud” (Ef. 5:2). Hur lätt skulle det då inte vara att tro att offret gällde oss, att det inte förlorat sin giltighet. Men tänk att just så är det! Offret är färskt, *prospatos*, alldeles nyligen död. Gud Fader står ovanför all tid. Han är den ”som är och som var och som kommer” (Upp. 1:4). Allting, såväl det förflutna, det närvarande som det kommande, ligger omedelbart inför Honom. Hans Sons offer är ständigt alldeles inför Honom, som om Jesu korsfästs idag. Jesu blod blir aldrig gammalt, det är ständigt nyligen utgjutet inför Fadern. Det har alltid varit så. I Upp. 13:8 talas om ”Lammet som är slaktat från världens grundläggning” (Folkbibeln 1998).

Vägen är ny därför att förhänget rämnat

När Jesus dog på korset brast förhänget i templet i två delar, ”uppifrån och ändaner” (Matt. 27:51). Att det brast *uppifrån* visar att det var ett Guds verk, en handling från himlen. Det händer ibland att människor funderar över vem som dödade Jesus. Var det ett verk av Kaifas? Eller var det Judas? Kanske Pilatus? Eller de romerska bödlarna? Det ligger en viss sanning i alla dessa förslag. Men ingen av de människorna kunde skada Jesus det allra minsta förrän Hans *stund* var kommen. Innan dess var Han osårbar. När folket ville kasta Honom utför ett berg i Hans hemstad Nasaret gick Han bara ”rakt igenom folkhopen och vandrade vidare” (Luk. 4:30). I Joh. 7:30 läser vi också, att människorna i Jerusalems tempel ”ville gripa Honom, men ingen bar hand på Honom eftersom Hans *stund* ännu inte hade kommit”. När stunden sedan var inne sade Jesus: ”I natt kommer ni alla att överge mig. Det står skrivet: *Jag ska slå herden, och fåren i hjorden ska skingras*” (Matt. 26:31). Jesus citerar här Sak. 13:7, där vi läser: ”Svärd, upp mot min herde, mot den man som står mig nära! säger Herren Sebaot. Slå herden så att fåren skingras.” Det var alltså egentligen och djupast sett Fadern som slog sin Son på korset (Jes. 53:4). Det var inte fråga om ett människoverk. Petrus sade i sin pingstpredikan att hedningarna tillsammans med Jerusalems invånare endast fungerade som yttre verktyg: ”Efter Guds bestämda plan och beslut blev Han utlämnad, och med hjälp av de laglösa spikade ni upp Honom och dödade Honom” (Apg. 2:23). Därför rämnade inte förhänget från golvet och uppåt

«Förhänget rämnat»

«Rending of the veil» Av William Bell Scott 1869 - Leicester Galleries, Offentlig eiendom, Wikipedia Commons.

hela vägen fram, ändå till vårt himmelska hem, till det allra heligaste.

Det är fantastiskt, en stor nåd, att ha en väg till den himmelska härligheten. Men vi har alltså mer än så. Vi har även en guide, en vägvisare, som följer oss steg för steg och ser till att vi inte vandrar vilse. Han samtalar med oss längs vägen. Han varnar och visar tillrätta när vi är i färd med att irra bort oss, tröstar när vi är missmodiga och förmanar när detta behövs.

Det är inte möjligt att komma bort när vi håller oss till vår vän och vägvisare, Han som själv är vägen. Han säger: ”Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig. Jag ger dem evigt liv. De ska aldrig någonsin gå förlorade, och ingen ska rycka dem ur min hand” (Joh. 10:27–28).

Till sist: I vår översättning står det att Jesus ”öppnat” en ny och levande väg för oss. Ordet som översatts med ”öppnat”, *enekaimisen*, skulle också kunna översättas med ”invigts åt” eller ”tillägnats”. Den nya och levande vägen är till *just för oss!* Vi är särskilt utvalda, vägen har tillägnats just oss. Det är inte vi som har valt vägen, utan vi har blivit utvalda att vandra på den (jfr Joh. 15:16). Alla Guds barn har var och en fått sig vägen särskilt tillägnad, den är invigd just för honom eller henne. Den leder ofelbart hela vägen hem, in i det allra heligaste. Vi kommer inte att gå förlorade med en sådan vän och vägvisare som Jesus.

”När vi nu har förklarats rättfärdiga genom Hans blod, hur mycket mer ska vi då inte genom Honom bli frälsta från vredesdomen? För om vi som Guds fiender blev försonade med Honom genom Hans Sons död, hur mycket mer ska vi då inte som försonade bli frälsta genom Hans liv?” (Rom. 5:9–10).
Amen.

Lars Borgström

– från människornas nivå – utan ”*uppiifrån* och ändå ned”. Det skedde i samma stund som Jesus gav upp andan och Hans kropp dog på Golgata. Därför heter det, att Han öppnat en ny och levande väg ”för oss genom förhänget, *det vill säga sin kropp*”.

Så länge det främre rummet bestod genom att förhänget avskilde det, visade den Helige Ande att vägen till det allra heligaste ännu inte var uppenbarad (Hebr. 9:8). Men när Jesus i sin kropp bar våra synder upp på förbannelsens trä och led döden för dem, förändrades förutsättningarna helt och hållet. Förhänget med de två keruberna (2 Mos. 26:31), som bevakade vägen tillbaka till den paradisiska gemenskapen med Gud (jfr 1Mos. 3:24), brast mitt itu. Vägen blev öppen och fri för varje syndare till nådens tron, det allra heligaste. Frälsningshemligheten hade uppenbarats. Alla hinder undanröjdes. Jesus öppnade vägen för var och en till Guds kärleksfulla fadershjärta.

Vägen är ny därför att den är levande

Jesus säger: ”Jag är *vägen*, sanningen och livet” (Joh. 14:6). Vägen är alltså en *person*. Även däri ligger något nytt. Så var det inte under gamla förbundets tid. Översteprästen fick ensam vandra fram genom templet, gå in bakom förhänget, in i det allra heligaste. Men nu, sedan den nya och levande vägen öppnats för oss, har vi en levande vägvisare som vandrar vid vår sida, håller oss i handen och leder oss

S:t Johannes Evangelisk-lutherska församling, Yxenhult

Söndagen den 13 november 2016 hade S:t Johannes Evangelisk-lutherska församling i Yxenhult en officiell högtid med avsked och tack till kyrkoherde Gunnar Edwardsson som nu pensionerats.

Gunnar har tjänat Yxenhults församling med predikan, bibelstudium, undervisning och regelbunden nattvard. Gunnar har varit med i stunder av livets stora glädje såsom dop och vigsel men även i sorg som begravningar.

Församlingen beskrev den stora tacksamhet de känner för Gunnar och önskade att Gud måtte vel välsigne Gunnar och Helena samt deras familj för allt som de har offrat genom åren under Gunnars aktiva tjänst för Kristi kyrka.

Han blev överrättat ett glaskors från församlingen som en tackgåva för många års tjänst.

Texten på korset:

Tack !

Kyrkoherde Gunnar Edwardsson

Tack för alla åren av trogen tjänst de har varit en gåva till församlingen.

Som vi blivit välsignade genom din tjänst ord och sakrament önskar vi dig Herrens välsignelse nu när du pensionerats.

"Hur ljvliga är inte stegen av dem som förkunnar det goda budskapet." Rom. 10:15

Med kärlek och tacksambet från S:t Johannes församling Yxenhult

Församlingens ordförande Nils Svensson tackar kyrkoherde Gunnar Edwardsson

Cynthia Andersson

Eva Spångberg forkynner i tre

hodet og der han står med utstrekke armer som en åpen favn. Han skulle være kledd i en rød kappe som det sto i åpenbaringsboken, kapitel 19. Det var den himmelske Kongen jeg ville framstille i tre. Nå ville jeg vise for verden hvem som var min Herre. Det var Jesus han som er kongenes Konge og herrenes Herre.”

I Eva Spångberg sitt forfatterskap forteller hun om dagligdagse hendelser og hvordan livet stadig minnet henne om en allmektig Gud.

I den svenske Radio Jönköping forklarer hun på sin 70-årsdag hvordan hun så på aldring og

død. Hun så sin kommende død som noe hun ikke fryktet og som en ny fødsel til et evig liv.

Eva Spångberg ble født i Gimo, Uppland 2 april 1923.

Eva begynte på sykepleierutdannelse, men måtte avbryte da hun ble truffet av polio. Den høyre hånden ble preget av sykdommen. I 1950 dro hun til Oberammergau og lærte treskjæring. Etter dette arbeidet hun en tid som lærer.

Hun bodde på gården Bjørkelund i Gamla Hjälmeryd. Her hadde hun også sitt atelier og verksted. På gården hadde hun mange gjester og på vandring mellom hennes skulpturer og dyr fortalte hun hverdagslig om livet med Jesus. Hun tok seg av rusavhengige mennesker og i tillegg mottok hun titusenvise av besøkende hvert år.

Om sitt første krusifiks for en kirke, i Gulhedskyrkan i Göteborg forteller hun:

”Jeg hadde et brennende ønske om å lage et bilde av Jesus. Et bilde av Kristus med krone på

Flere år før sin egen død lagde hun seg en egen kiste for sin begravelse.

På kistelokket var skrevet ned Filipperne 1:21. "Kristus er for meg livet, og døden en vinning." På den korte siden av kisten, hadde hun malt og skrevet:

"Jeg har levd et lykkelig liv. Som jeg hovedsakelig takker Gud for og mine kjære foreldre, Ruth og Bernhard, søsken, venner og alle dyrene. "

Eva Spångberg døde i sitt hjem Bjørkelund Gamle Hjälmeryd i 2011.

Hun ga ut et stort utvalg av bøker. Den siste kom sommeren 2011 med tittelen "Takk for det livet du ga meg.»

Gunnar A. Hjorthaug

Kilder:
Wikipedia, P4 Jönköping .2011, «Takk för livet du gav meg» Spångberg.

Fant frem til ELBK

*Fra venstre: Gustav på armen til pastor Asbjørn Hjorthaug, Solfrid, Anna, Alois, og Brandt
Foto: GAHj*

Anna og Brandt bodde i Tyskland med 3 barn, men hadde planer om å flytte til Norge. Dette gjorde at de tidlig så seg om etter en menighet de kunne få som sitt åndelige hjem. Et halvt år etter flytting valgte de å bli medlemmer av Den Lutherske menighet, Knapstad (DLM) i den Evangelisk Lutherske Bekjennelseskirke (DLFK).

Brandt har bakgrunn som feltprest for amerikanske styrker i Tyskland. Her ble han gift med Anna som var fra Norge. Etter flere år i Tyskland valgte de nå å flytte til Oslo med sine 3 barn. De kontaktet DLM og ble kjent med hva ELBK har som lærebakgrunn. Kort tid etter at de flyttet sommeren 2016 ble de med på Elbk sin sommerleir og konferanse i Sverige. 1. søndag etter epifania ble familien tatt opp som medlemmer i DLM.

Brandt Klawitter er 35 år og utdannet teolog innen Missourisynoden (LCMS) i USA. Han studerer nå ved MF og tar sikte på en doktorgrad her om 3 år. Tema ligger innenfor kirkehistorie og reformasjonen. Fra 2010 – 2016 var han vært feltprest i US-Amy i Irak og Tyskland. Anna Waage Klawitter arbeider på deltid med utvikling av mikrofinansprosjekter i forhold til flere land.

Ved markeringen av Gratia-kirkens jubileum i desember 2016 i Århus, Den Lutherske Frikirke (DLFK) var Brandt kalt til å ha prekenen ved gudstjenesten. Den holdt han på norsk, selv bare etter å ha bodd her i 6 mnd. LCMS og DLFK har kirkefelleskap. I «Juletidning 2016» fra Lutherska Församlingen

i Stockholmsområdet och Umeområdet (LFS) fortalte han litt om sin tid som feltprest.

Til Gratia forteller familien Klawitter litt om hvordan det har vært for familien å slutte seg til en liten forsamling som DLM. -I utgangspunktet skulle man tro det ville være mange muligheter for oss her i Oslo, hvor vi kunne finne vårt åndelige hjem. Det finnes et helt spekter av menigheter å velge mellom: Noen er også ganske nære hvor vi bor, har mange barn, har et stort møtelokale. Det viktigste for oss var imidlertid å finne en kirke som har den riktige tro og bekjennelse av Guds ord - og dette er nøyaktig hvorfor vi endte opp på Knapstad. Til tross for at vi er få, har vi funnet det viktigste: En kirke som bekjenner Guds ord i sannhet.

- Er gudstjenesten mye forskjellig fra hva dere har vært vant til fra før? - Stort sett likner gudstjenesteformen her med det som vi kjenner. Liturgien er jo den samme, både som vi var vant med fra den tyske menigheten i Stuttgart, og som i den amerikanske menigheten i Stuttgart og i Vilseck. Det som er forskjellig er mer de små ting: Melodier som blir brukt og den norske musikktradisjonen, forteller Anna og Brandt.

Gunnar A. Hjorthaug

Om ord og betydninger

En lærer på videregående skole pleide å si: “Ord betyr noe.” Siden da, har dette utsagnet ofte gitt gjenlyd i mitt minne. På overflaten er ordene hans innlysende sanne. Vi kan alle nikke med enighet til dem, trykke på ‘like’ (hvis vi ville), og så kan vi bare bla nedover til neste artikkel, statusoppdatering, eller hva det måtte være. Men: Hvis vi tar et øyeblikk til å fokusere på disse ordene, til å tenke på dem, til å la dem hoppe rundt i sinnene våre, blir minst to ting klart.

For det første: Det finnes *velldig mange* ord omkring oss. De roper til oss. De oversvømmer våre liv. De krever vår oppmerksomhet, energi og følelse. Det finnes så mange ord omkring oss og som treffer oss at, samlet sett, mister de betydning og effekt; så kommer vi til den andre observasjonen min: Den ironiske virkeligheten i denne informasjonsalderen er at ord har blitt, for det meste, betydningsløs.

Vi kunne kanskje snakke om hvordan vi bruker ord og om mine observasjoner passer oss. Men i denne lille artikkelen har jeg en annen bekymring. Nemlig: Jeg frykter at ord-til og med et eneste ord-mister evnen til å komme inn i livet vårt, til å gå inn i våre hjerter og sinn, til å bety det som de skulle bety. Her, tror jeg, at vi er alle utfordret. Det likner litt med snøens virkelighet. Hvis bare du hadde ett snønugg, er det et mirakel, et perfekt mesterverk. Men hvis du har millioner av dem som dekker jorden, er det nesten umulig å ligge merke til det enkelte.

For å gå litt dypere i dette temaet, kan vi ta i betraktning den åndelige natur av dette fenomenet- dvs. denne overdose og samtidig meningsløshet av ord. Kanskje har du ikke tenkt før på det som et åndelig problem. Denne informasjonsalderen er ikke desto mindre så annerledes enn en velkjent lignelsen hvor tornene vokste opp og kvalte de gode frø (Mt 13:7,22). I situasjonen som lignelsen beskriver, er det akkurat det som skjedde. Ordet ble kvalt. Det ble betydningsløst i tilhørernes liv. Det fantes så mange andre ting enn ordet at det kunne ikke vokse og gjøre sitt verk lenger. I lyset av alt dette, burde vi kanskje spørre oss selv: Hvordan går det med ord i livet vårt- spesielt ordene fra Ham som har det evige livets ord?

Om vi ser på fastetiden og påske, tipper jeg at utfordringen er å la Guds ord ha deres faktiske og

virkelige betydning. Dette er en av de største oppgaver vi møter. Det er helt klart at de riktige ordene vil være der. Man hører dem i sangene, i bibel-lesningene, og i prekene. Men kommer vi virkelig til å høre dem? Skal Guds ord om synd og dom finne tid og plass til å komme hele veien inn i hjertet vårt? Skal disse ordene få lov til å kaste lys der slik at vi kan ikke bare høre dem, men slik at vi kan forstå at de beskriver oss? Skal det finnes plass nok for at de kan hoppe rundt i de skjulte avkrokene av våre hjerter-slik at vi kan omfavne Davids ord for våre egne. *Se, jeg er født i misgjerning, og min mor har unnfanget meg i synd... Gud, skap i meg et rent hjerte, og forny en stadig ånd inne i meg!* (Ps. 51:7,12) Eller, skal disse ordene, og hele deres betydning, komme til å bli mistet blant de mange andre tomme ordene som overøser oss hver dag? Dessuten, skal livets evige ord, evangeliet selv, få mulighet til å bli hørt, og tatt imot, i våre hjerter? Å, at vi kunne virkelig vite betydningen av Guds ord når Han sier: *“Men Gud viser sin kjærlighet til oss ved at Kristus døde for oss mens vi ennå var syndere.”* (Rom 5:8)

Selvsagt er dette problemet ikke noe nytt. Inntil Kristus kommer tilbake, vil Satan aldri slutte med sine forsøk på å distrahere oss. Han vil heller ikke slutte med å prøve å ta ordet, Guds ord, bort fra våre hjerter. Verden skal også fortsette å presse oss med sine bekymringer og sorger, som gjerne vil overvelde det aller viktigste ordet. Også vårt eget kjøtt vil ikke gi opp sin tendens til å bli distrahert, til å ha ører men ikke høre.

Derfor har kirken alltid bedt om forståelse for at ordene skal bety det som de skal. Dette er nettopp den Hellige Ånds oppgave. Paulus skriver til Efeserne, *Jeg ber om at vår Herre Jesu Kristi Gud, herlighetens Far, må gi dere visdoms og åpenbarings Ånd til kunnskap om seg, og gi deres hjerter opplyste øyne, så dere kan forstå hvilket håp han kalt dere til...* (Ef.1,17ff. Se også 3,16-19). Slik ber vi også idag, at Den Hellige Ånd skulle fullføre sitt verk i våre liv, at hans bud forstås slik som de virkelig betyr - både når de avslører våre synder og når de viser oss vår korsfestede og oppstandne Frelser, Jesus Kristus. «Guds løfter - Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal aldri forgå.» Matt 24,35. Amen

Brandt Klawitter

Be om nye arbeidere

"Høsten er stor, men arbeiderne få. Be derfor høstens herre sende ut arbeidere for å høste inn grøden hans." Matt 9,37-38.

I dag kommer det en klar melding til deg fra Gud vår far. Den er enkel og fullt ut mulig å realisere for alle Guds barn. Han sier: «*Be høstens herre sende ut arbeidere*». Saken er klar. Ta oppfordringen morgen, middag og kveld. Det er Guds hellige vilje at vi skal be ham om å sende oss prester som kan betjenes oss med ord og sakrament.

Høsten er stor.

Det haster med at kornet høstes inn. «*Løft blikket og se på markene! De står alt hvite mot høst.*» Joh 4,35. Da Jesus døde på korset ropte han ut «*Det er fullbrakt*». All synd var sonet og gjeld betalt. Gud ofret seg selv for at hele verden skulle erklæres skyldfri og rettferdig. Gud bekrefter dette gjennom å oppreise Kristus fra det døde. «*Som ett menneskes fall ble til fordømmelse for alle mennesker, slik fører ett menneskes rettferdige gjerning til frifinnelse og liv for alle.*» Rom 5,18 Derfor kunne døperen Johannes peke på Jesus og si: «*Se der Guds lam som bærer verdens synd*». Her inkluderes vi alle, uansett hvem vi er. Frelsesverket er fullkomment. Se rundt deg der du bor og ferdes. Se alle som er på flukt og sprenger landegrensene. Se alle de som er ensomme, alene og som sitter ved fortauskanten og tigger til livets opphold. Alle er omfattet av Jesu frelsesverk. «*Høsten er stor*». Jesus har akkurat uttrykt sin fortvilelse over sitt folk: «*.. fikk han inderlig medfølelse med dem, for de var forkomne og hjelpeløse, som sauer uten gjeter.*» Matt 9,36.

Situasjonen hos oss forverres ved mangel på gjetere eller hyrder. De store kirkene har svikte. Deres prester og arbeidere fører folk vill med at Bibelen ikke lenger er Guds ord, men menneskeord som er endret i pakt med tidens krav og folkevilje. Menneskets frihet går foran alt annet. «*Høsten er stor, men arbeiderne få*». Men alle har en rett til å få høre evangeliet om Jesus Kristus. Jesus oppfordret sine apostler til å gå ut i hele verden å forkynne evangeliet, «å høste inn». Det er bare ved å høre Guds ord om Jesus, at en kan få troen og evig liv. Innhøstingsredskapet er Guds rene ord og sakramenter. Til dette trengs arbeidere. De skal sendes av Gud selv ut på markene der kornet står fullmodent. Å høste inn er å fortelle fortvilte mennesker at det er håp.

Gud elsker de med en evig kjærlighet. Det er bare å komme for å hvile, komme for å kjøpe mat og drikke uten penger. Om deres synder er røde som purpur vil de i Kristus bli hvite som snø. Alt dette av bare nåde. Når Jesus oppfordrer oss til å be, så er det fordi han har «*inderlig medfølelse*» med oss. Gud oppretter prekenembetet og sender oss arbeidere av ren omsorg for oss. Han vil at vi skal få høre evangeliet.

Gud sender ut arbeidere.

Det er Gud som sender eller utdriver. Det er på hans ord og bud at mennesker kalles og innsettes til det hellige prekenembetet. På samme måte som han sendte ut sine 12, som igjen sendte ut og innsatte prester i menighetene. I dag sender han ut sine arbeidere gjennom menighetene. Gud har innstiftet dette embetet, og han tar ansvaret for at det finnes hyrder som kan lede hans folk til de grønne beitemarker og til hvilens vann.

Gud hører bønn. Be Høstens Herre.

Vi skal BE høstens herre om å sende ut arbeidere. Våre forsamlinger burde hatt ord og sakrament hver eneste søndag. Alle barn og unge som vokser opp skulle hatt en hyrde rundt seg som kunne støtte og bidra til deres åndelige vekst. Alle de mennesker vi ser rundt oss hver dag skulle nås med evangeliet. Nøden er stor og tvinger oss til å ta Guds oppfordring på alvor. Det nytter å be. Gud svarer. Han finner løsninger der alt synes mørkt og håpløst. Han er allmektig og er spesialist i å finne veier der vi synes det er stengt. 21. mai i år innsettes Brandt Klawitter til å være prest i Den lutherske menighet, Knapstad og i ELBK. Det er 35 år siden sist det skjedde, Gud hører bønner. Fra det ukjente kom han og familien til oss, en ferdig teolog på 35 år med lang erfaring i Guds rike. Gud sender ut sine arbeidere i sin høst, «*be derfor høstens Herre*». Gud være takk.

Asbjørn Hjorthaug

FAMILJELÄGER OCH ÅRSKONFERENS

Evangelisk lutherske bekjennelseskirke / Evangelisk-lutherska bekännelsekyrkan

27.- 30. juli 2017, på Strandhem, Örskelljung

«Den rättfärdige skall leva av tro» Rom. 1:17

500 år med lutherske kirke

Torsdag 27 juli

- Kl. 17.00 Inkvartering
Kl. 18.00 Kvällsmat
Kl. 19.00 Öppningsgudstjänst: «Den rättfärdige skall
leva av tro» Rom. 1:17
Kl. 20.30 Kvällskaffe
Kl. 21.00 «Luthers liv i ord og bilder.»
Kvällsbön /completorium,

Fredag 28 juli

- Kl. 08.00 Frukost
Kl. 09.30 Morgonbön, 1Kor 3
Kl. 10.00 Konferensförhandlingarna. Inledning av
*Ashjørn Hjorthaug «utfordringer med å være en
lutherske bekjennelseskirke i 2017»*
Kl. 12.30 Lunch
Kl. 14.00 Foredrag – Mats?
Kl. 15.00 Eftermiddagskaffe
Kl. 15.30 Bibeltimme. «Sola Scriptura – Skriften
alene»
Barnsamling- barnkör
Kl. 17.00 Kvällsmat
- 25 år med ELBK og LFS.**
- Kl. 18.00 Aftonsång: «Soli Deo gloria- Gud alene
tilkommer æren og herligheten» Åpb. 19:1
Kl. 19.00 Foredrag: «Det lutherske kirkefellesskap»
Kl. 20.00 Kvällskaffe.
Kl. 20.30 25 år med ELBK og LFS. Ord og bilder.
Sang og musikk.
Kvällsbön /completorium

Lördag 29 juli

- Kl. 08.00 Frukost

- Kl. 09.30 Morgonbön, 1. Kor 4
Kl. 10.00 Bibeltimme. «Sola Gratia og Sola Fide.
Nåden alene og Troen alene»
Kl. 11.00 Bibeltimme. «Luther og gudstjenesten»
Barnsamling.
Kl. 12.30 Lunch
Kl. 15.00 Eftermiddagskaffe
Kl. 15.30 Bibeltimme. «Luther, familien og
ekteskapet?»
Barnsamling - barnkör
Kl. 17.00 Kvällsmat
Kl. 18.00 Aftonsång: «Solut Christus – Jesus er
veien, sannheten og livet» Joh. 14:6
Kl. 19.00 Korvgrillning ute om vädret är bra
Kl. 21.00 «Luther som salmedikter» Foredrag og
salmesang.
Kvällsbön /completorium,

Söndag 30 juli. Kristi förklaringsdag

- Kl. 08.00 Frukost
Kl. 10.00 Högmässa, celebrant Åke Malander,
predikant... 2. Pet.1;16-18
*«Denne är min Son, den Älskade. I honom har jag
min glädje.»*
(barnen sjunger) Avslutning.
Kl. 12.00 Lunch

Helpension i 3 dygn: 1600 kr, ungdom 15-19 år 1200
kr, barn 12-14 år 600 kr, under 12 år gratis.
Enstaka måltider: från 25 till 110 kr
Logi i flerbäddsrum: 200 kr per natt .Campingplats:
200 kr per enhet och dygn